

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

62. An Episcopus, cui commissum fuit ab alieno Episcopo, vel Prælato Regulari subditum ordinandi, possit cum eo dispensare in irregularitate, aut quovis alio impedimento? Ex part. 8. tract. 3. res. ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76359](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76359)

occurrenti, aut obliato. Probat ex cap. praterea de officio delegat. Ita ille. Et ratio erit, tum quia concessio aliquo, censetur subinde concessa ea, sine quibus id expedire nequit, cap. praterea, de officio delegat. & lib. 5. C. de iurisd. omn. ind. tum etiam, quia dispensatio in principali, extenditur ad accessorium, sine quo consistere non potest. At promotio ad Ordines fieri non potest, eo impedimento non sublato; ergo.

RESOL. LXIII.

Utrum illegitimus occultus possit dispensationem obtinere super irregularitate ab Episcopo vigore Concilii Tridentini sibi. 24. cap. 6. ad recipiendos sacros Ordines? Ex parte 2. tractatu 15. & Misc. 1. Resolut. 21.

1. Negant communiter Doctores Episcopum posse dispensare super illegitimitate ex defectu occulto proveniente. Sic Suarez ubi supra. Pia-ficius in praxi Episcop. part. 1. c. 1. n. 56. & 66. Say-rius de cens. lib. 6. c. 11. n. 8. vbi 20. Doctores citat pro hac sententia, & nouissimè illam docet Bonacina de cens. disp. 7. punct. 3. q. 2. n. 1. Reginal. in praxi tom. 2. lib. 50. tract. 2. c. 7. n. 75. & Eilluic in quest. mor. tom. 1. tract. 19. c. 6. n. 152. Ratio est, quia Concilium tribuit Episcopis auctoritatem dispensandi super irregularitates contractas ex delicto; sed hæc irregularitas est ex defectu & non ex delicto. Ergo, & c.

2. His tamen non obstantibus Stephanus de Auila Societatis Iesu Theologus contrariam docuit sententiam in tract. de cens. part. 7. disp. 3. dub. 7. Nam licet hæc irregularitas causet in homine quendam defectum, tamen intrinsicè dependet à crimine peccatum. Ergo si huiusmodi crimen sit occultum, comprehenditur sub decreto Concilij. Secundò probatur, nam licet dispensatio postquam est concessa in particulari casu est odiosa, & strictè interpretanda, at verò potestas dispensandi est favorabilis, & latissimè interpretanda, cap. fin. de simonia. Hæc Auila, cuius sententia, licet improbabili vocetur à Suarez in 3. part. tom. 5. de cens. disp. 50. sect. 5. num. 5. tamen nouissimè Agid. de Coninch ex eadem societate de Sacram. disp. 18. dub. 14. num. 117. tanquam probabilem illam admittit. Ad argumentum contrariæ sententia respondet potest ex dictis. Nam cum hæc irregularitas intrinsicè dependeat à crimine peccatum, videtur etiam inclusa sub verbis Concilij.

RESOL. LXIV.

An irregularitas occulta ex defectu natalium sit ab Episcopo dispensabilis quoad sacros Ordines?

Et an uirgo possit Episcopum cum illegitimis ex quocunque damnato exitu, ad maiores Ordines & ad beneficium dispensare.

Et an hoc etiam procedat ad Canonicatus Collegiatarum Ecclesiarum, & in dimidiis portionibus, & inferioribus beneficiis Ecclesie Cathedralis.

Et an hæc dispensationem possit etiam Capitulum Sede vacante impertire.

Et quid si aliquis bona fide ordinatus fuerit, & postea cognito natalium defectu, an Episcopus possit dispensare, ut in suscipis ministris?

Et quid etiam, si mala fide ordinatus fuerit? Ex p. 4. tit. 2. Resol. 64.

§. 1. Negatiuè respondent DD. quos citavi in p. 2. tract. 15. resol. 2. in quibus nunc addo Layman ubi supra, Hurtadum disp. 2. de irregular. diffici. 20. num. 63. Alzedum in praxi Episc. part. 2. cap. 6. m. 30. & Terranum de cens. lib. 9. disp. 71. dub. 2. quia talis irregularitas non prouenit ex delicto, sed ex defectu, quia quamuis parentes filium illegitimum sine peccato in amentia generarent, etiam heret irregularis.

2. Sed affirmatiuam sententiam, licet improbabilem & sine fundamento vocet Suarez & Hurtado; tamen, vt in d. resolutione notauimus; illam tenet Auila, & probabilem existimat Coninch, quibus nunc addo Petrum Cornejo in 3. part. D. Thomæ tract. de irregul. disp. 15. dub. 2. quest. 1. Layman lib. 2. tract. 10. part. 1. cap. 5. num. 2. & 10. Præpos. in 3. part. quest. 5. de irregul. dub. 16. num. 131. vbi sic ait. Non est improbabile quòd Episcopus possit dispensare in irregularitate illegitimi, vt inquit Auila, asserens vitos doctos id sentire, quia licet illius prolis hæc irregularitas sit ex defectu, rem tamen moraliter considerando oritur ex delicto, & Ecclesia eam inducendo voluit punire parentum incontinentiam, atque adeò potest fortitè rationem pena. Confitetur, quia omnia iura hæc irregularitatem inducuntia supponunt communiter peccatum in parentibus, ex quo illa oritur, & variis casibus vbi peccatum illorum non interuenit, proles non est irregularis quamuis nata sit extra matrimonium verum à parte rei. Nec refert quòd si proles absque culpa parentum nasceretur extra matrimonium, etiam putatum legitimum, censenda esset irregularis, quia non obstante tali casu rarissimo, & quem lex non spectauit, dicitur quòd moraliter & secundum quòd communissimè accidit, illegitimitas prolis oritur ex peccato parentum, & quòd lex spectauit id, quòd sæpius accidit, quamuis in eo casu rarissimo, quem non excipit, etiam incurreretur irregularitas, in quo tamen inuenitur actio materialiter mala, & sufficiens fundamentum malitiæ, si adessent cætera requisita. Vnde fit verisimile quòd Episcopus in casu resolutionis possit dispensare absolute (sicut potest absolute dispensare per Concilium) quoad sacros Ordines & beneficia maiora, seu dignitates & prælaturas, hinc si quis susceptus ex occulto adulterio habeatur passim legitimus, possit ab Episcopo impetrare dispensationem ad sacros Ordines suscipiendos, & beneficia duplicia. Hæc omnia Præpositus loc. cit. & ita hanc sententiam affirmatiuam cum Auila & supracitatis Doctoribus tenet etiam post illos Laurentius de Peirinis tom. 2. de relig. Prælat. quest. 2. cap. 5. §. 9. num. 141. Et tandem nouissimè hanc opinionem me citato docet Barbosa de iure Pontificio lib. 1. cap. 11. num. 156. Verùm his non obstantibus nouissimè ego puto non esse recedendum à negatiua sententia.

3. Notandum est tamen hic obiter posse Episcopum cum illegitimis ex quocunque damnato coitu ad maiores Ordines, & ad beneficium simplex dispensare, cum causa tamen & eorum suffragantiibus meritis, & hoc procedit etiam quoad Canonicatus Collegiatarum Ecclesiarum, & in dimidiis portionibus, seu inferioribus beneficiis Ecclesie Cathedralis, & hanc dispensationem modo quo supra, posse etiam Capitulum Sede vacante impartiri existimo. Vide Barbofam de potest. Episc. part. 2. allegat. 45. num. 19. & seq. & Sanctarellum ver. resol. part. 1. quest. 41. per totam. Nota etiam hic quòd Layman ubi supra, docet quòd si aliquis bona fide ordinatus fuerit, cognito natalium defectu Episcopus dispensare potest, vt in susceptis ministris. Imò fortasse etiam si mala fide Ordines accepit, vt colligitur ex cap. nisi cum pridem §. persona, de renun. Hæc Layman qui etiam addit quòd

Quia hic est Ref. antecedens, & in aliis eius non;

Sup. seqq. in hoc §. vique annor. seq. infra in Res. 66. §. Verum.

Sup. hoc in §. not. præterita, & in alia Ref. & uer. eius not. Et sup. hæc bona fide, & seqq. in hoc §. in Ref. seq. §. p. n. 141. & vlt. &

LAURENTIUS DE PEIRINIS